

Tøj og brugsgenstande

Norske sælskindsstøvler © Topaz of Norway

Næsten alle dele af hvaler og sæler kan bruges direkte eller forarbejdes til nye produkter – både tøj og redskaber. Hvalknogler, tænder og barder samt sæltænder og stødtænder fra hvalros og narhval har været brugt til udskæringer og anden kunsthåndværk. Det mest brugte materiale er sælskind, der er værdsat for sin vand- og vindtæthed og store slidstyrke. Sælskind har været brugt til tøj og brugsgenstande og som materiale til telte, [kajakker](#), tæpper og slæder.

Fakta...

- Sælskind er både slidstærkt og [bionedbrydeligt](#).
- Mange oprindelige folk bruger ikke kun sælprodukter til mad og tøj, men har også gjort salg af disse produkter til deres levebrød.
- Sælskind anvendes internationalt i luksus- og modetøj.
- I 2009 indførte EU et forbud mod import af alle sælprodukter. Der findes en undtagelse for produkter fra oprindelige folks fangst, men denne undtagelse blev ikke formidlet tydeligt nok – og markedet for oprindelige folks sælskind kollapsede, hvilket fratog mange en mulig indtægtskilde og en mulighed for at nå ud på det globale marked.

Tøj og brugsgenstande

Skiløbere sætter skind på deres ski for at kunne gå op ad bakke. Oprindeligt blev skindene lavet af sælpels © Victorian Collections

Mange dele af havpattedyrene har historisk været brugt til et bredt udvalg af produkter. I Skandinavien blev hval- og sælnogler udsåret til spillebrikker, og barder fra hvaler blev helt op til 1900-tallet brugt i korsetter. Hvalolie blev anvendt til margarine og sæbe til midt i 1900-tallet, og det blev brugt til produktion af nitroglycerin til sprængstoffer under begge verdenskrige. Grindehvalers maver blev brugt som flydeblærer på traditionelle færøske både frem til 1970'erne. I Arktis blev tarmene fra havpattedyr syet sammen til lette, åndbare og vandtætte frakker.

Sæltarm-anorak fra Østgrønland © Roberto Fortuna, CC BY-NC-SA 4.0

Diskuter: Moderne, vand- og vindtæt beklædning af plastmaterialer udleder mikroplast og kemikalier til miljøet og er ikke [bionedbrydeligt](#). Sælskind er et mere [bæredygtigt](#) alternativ. Hvad mener du? Diskuter fordele og ulemper ved de to materialer.

Læs mere om tøj og brugsgenstande fremstillet af havpattedyr på NAMMCO'S hjemmeside:

